

Lausunto

17.01.2025

Asia: VN/29848/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta (nikotiinipussit)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn

Sosiaali- ja terveysministeriö on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi laiksi tupakkalain muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan nikotiinipussien ottamista nykyistä kattavammin tupakkalain piiriin.

HE-luonnoksessa ehdotettu sääntely vastaa eduskunnan vastausta EV 76/2024 vp sillä erotuksella, että poikkeus tunnusomaisten tuoksujen tai makujen kiellosta rajattaisiin vain mentolin ja mintun makuihin. STM pyytää ottamaan kantaa ennen kaikkea sallittuja makuja koskevaan sääntelyyn. Muilta osin lausunnoissa voidaan viitata aiemmasta hallituksen esityksen luonnoksesta mahdollisesti annettuihin lausuntoihin.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä MaRa) toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Sallitut makuaineet

Voimassa olevassa tupakkalaissa ei rajoita nikotiinipussien makuaineita. Ruotsissa tai Virossa ei myöskään rajoiteta makuaineiden käyttöä.

Hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, että sallittuja makuja rajoittamalla halutaan ehkäistä nikotiinipussien nuorisokäyttöä sekä suojella

lapsia ja nuoria tuotteisiin liittyviltä haitoilta. Rajaamalla tunnusomaisia tuoksuja tai makuja koskeva poikkeus mentoliin ja minttuun kielletyiksi tulisivat esimerkiksi makeat karkin, hedelmien ja marjojen

maut, joita voidaan pitää erityisesti lapsille kohdennettuina. Ehdotuksen mukaan merkittävä osa myynnissä olevista nikotiinipusseista on lisäksi sellaisia, että niiden makujen nimet viittaavat mentoliin ja minttuun.

MaRan käsityksen mukaan suosituimmat maut Suomessa myytävissä nikotiinipusseissa ovat mentoli ja minttu. Suomalaiset kuluttajat käyttävät kuitenkin myös muilla tavoilla maustettuja nikotiinipusseja (esimerkiksi kahvi, omena ja sitrus).

MaRa pitää välttämättömänä, että nikotiinipusseissa sallitaan ainakin mintun ja mentolin maut. Ehdotettu erittäin tiukka makuaineiden kieltö ohjaa kuitenkin suomalaisia hakemaan muilla tavoin maustettuja tuotteita matkustajatuontina Ruotsista, Baltian maista tai risteilylaivoilta. Tämä vähentää Suomen valtion nikotiinipussien myynnistä saatavia tupakka- ja arvonlisäveroja.

Muut mahdolliset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta

2. Nikotiinipitoisuuden enimmäisraja

Tukesin päätöksen nojalla 20 mg tai sitä enemmän sisältävien nikotiinipussien myynti on ollut kiellettyä 21.6.2023 alkaen. Esityksessä ehdotetaan, että nikotiinipussien nikotiinin enimmäisraja olisi tätä alempi eli 16,6 milligrammaa nikotiinia grammassa tuotetta. Näin CLP-asetuksen mukainen akuutin myrkyllisyyden raja (16,7 milligrammaa grammassa tuotetta) ei ylittyisi.

Virossa nikotiinipussien nikotiinipitoisuudelle ei ole säädetty enimmäisrajaa ja toistaiseksi Ruotsissa ei ole säädetty tuotteille nikotiinirajaa.

MaRa katsoo, että nikotiinipitoisuuden enimmäisraja tulee olla vähintään hallituksen esityksen mukaisella tasolla, jotta nikotiinipussien matkustajatuonti ja harmaat markkinat eivät kasva.

3. Nikotiinipussien vähittäismyyntipakkaukset

Hallituksen esityksessä ehdotetaan nikotiinipussien vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistamista tupakka-askien tapaan.

Nikotiinipussien myyntipakkausten yhdenmukaistamista koskeva ehdotus ei perustu hallitusohjelmaan. EU-lainsäädäntö ei myöskään vaadi nikotiinipussien vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistamista. Tällaista sääntelyä ei ole myöskään naapurimaissa.

Vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistaminen asettaisi kotimaiset vähittäismyyjät heikompaan kilpailuasemaan ulkomailla toimiviin vähittäismyyjiin verrattuna. Sääntely yhdistettynä nikotiinipussien naapurimaita huomattavasti korkeampaan tupakkaverotukseen ja esitettyyn tiukkaan makuaineiden kieltoon houkuttelisi suomalaisia hankkimaan nikotiinipusseja ulkomailta matkustajatuontina. Myös tuotteiden laiton maahantuonti ja harmaat markkinat kasvaisivat.

MaRa vastustaa nikotiinipussien vähittäismyyntipakkausten yhdenmukaistamista. Riittävää on, että tuotteissa on terveysvaroitukset ja muut pakolliset merkinnät esimerkiksi nikotiinipitoisuudesta. Nikotiinipussien esilläpito vähittäismyyntipaikassa on kiellettyä.

4. Muut huomiot esitysluonnoksesta

MaRa viittaa aiemmin sosiaali- ja terveysministeriölle ja sosiaali- ja terveysvaliokunnalle antamaansa lausuntoon.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Veli-Matti Aittoniemi	Kai Massa
varatoimitusjohtaja	lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viik-ko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 8 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.

Massa Kai
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry